

Kommunstyrelsen

Motion – Insatser för kommunens klimatarbete

Motion den 18 november 2019 från Tomas Ottosson och Fredrik Holmqvist (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunfullmäktige noterar att kommunens pågående klimatarbete uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionens yrkande 1 och 2.
2. Kommunfullmäktige avslår yrkande 3 i motionen om att utlysa en särskild dag på året för att stärka klimatarbetet då det inte bedöms nödvändigt med hänsyn till kommunen alltjämt pågående uppföljningsarbete.
3. Kommunfullmäktige avslår yrkande 4 i motionen med hänvisning till att frågan behöver utredas noggrannare i syfte att hitta ett ekonomiskt effektivt sätt att använda konsumtionsperspektivet för att mäta Nackas koldioxidavtryck.
4. Kommunfullmäktige noterar att intentionerna bakom yrkande 5 i motionen är uppfyllt i och med att kommunstyrelsens miljöutskott inrättats.

Motionen är med detta färdigbehandlad

Sammanfattning

Nacka kommun arbetar idag på olika sätt i den linje som motionärerna föreslår i sitt förslag. Exempelvis så arbetar Nacka med att lyfta miljö- och klimatarbetet genom att synliggöra arbetet både i årsredovisning och på Nackas hemsida, för att enklare kommunicera ut miljö- och klimatfrågorna. Nacka är även med i nätverk, där ett exempel är Eurocites, där Nacka redan 2015 gick med i miljöforumet.

Sammantaget är bedömningen att arbete redan pågår med att uppfylla intentionerna med motionärernas yrkande gällande punkt ett, två och fem med avslag på punkt tre och fyra.

Ärendet

Vänsterpartiet förklarar i en motion att de utmaningar som finns inom klimatet måste behandlas som den kris som den faktiskt är. Lokala myndigheter kan spela en avgörande roll i att nå en global krislösning menar motionärerna, och det är hög tid för Nacka kommun att därför utlysa klimatnödläge. Förslag är att en informationskampanj i samband med utlysningen av nödläget kan ha stor effekt. Syftet är att upplysa medborgarna om vad som görs från kommunens håll och vad de kan göra själva.

Motionärerna förslår därför kommunfullmäktige att besluta:

- att Nacka kommun i en informationskampanj redovisar de åtgärder som kommunen gör och avser att göra för att uppfylla Parisavtalets krav, samt vad medborgarna själva kan göra
- att Nacka kommun ska prioritera samarbete med andra kommuner nationellt och internationellt för att bygga upp kompetens och en best practice kring klimatarbetet
- att Nacka kommun utlyser en särskild årlig dag för att summera klimatarbetet under året och följa upp vidtagna åtgärder
- att Nacka kommun utvecklar användandet av konsumtionsperspektivet för att effektivt kunna minska Nackas koldioxidavtryck
- att Nacka skapar en egen miljönämnd som ansvarar för att Nacka kommuns klimatomställning optimeras. Att koldioxidavtrycket från Nacka, både egna inom kommunen utsläpp och konsumtionsutsläpp minskar i en omfattning som möjliggör IPPC 1,5-graders mål

Enhetens bedömning

Under 2019 bildades ett miljöutskott under kommunstyrelsen vars uppgift är att följa upp de lokala miljömålen samt aktivt arbeta med miljö- och klimatåtgärder i hela kommunen. Inrättandet av miljöutskott syftar till att kraftsamla kring de strategiska miljöfrågorna under kommunstyrelsen och bedriva klimat- och hållbarhetsarbete i kommunen. Inrättandet av miljöutskottet uppfyller intentionerna i motionärernas yrkande om att skapa en miljönämnd.

Genom samverkan och erfarenhetsutbyte med andra europeiska städer och kommuner i Sverige skapas möjlighet för nya infallsvinklar och ökad kunskap som bidrar till att nå kommunens ambition och vision. Nacka deltar idag i olika nätverk för att stärka miljö- och klimatarbetet i kommunen. Nacka kommun har även mål i Nackas miljöprogram 2016–2030 att minska utsläppen av växthusgaser till 1,5 ton per person, vilket är en minskning med 63 procent i jämförelse med 1990.

Nacka är sedan 2014 även medlem i nätverket Eurocities, och har sedan 2015 varit aktiva i nätverkets miljöforum. Nackas huvudsakliga drivkraft till att vara med i Eurocities är möjligheten att spana utåt, lära av andra städers erfarenheter samt inspireras till utveckling inom kommunens olika verksamheter. Eurocities arbetar med omvärlds- och intressebevakning i syfte att tillvarata städernas intresseområden i EU Nätverket driver EU-finansierade projekt som medlemmarna har möjlighet att delta i samt möjliggör kunskapsutbyte städer emellan via olika möten och nätverksträffar. Eurocities arbetar med flertal områden som kultur, IT, miljö och klimat, sociala frågor, ekonomisk utveckling och transport. Eurocities har nyligen satt samman ett brev med uppmaning till Europeiska rådet att anta en ambitiös handlingsplan till 2050 som innebär att minska klimatgasutsläppen med 80-100 procent till 2050. Brevet är utsänt till samtliga Mayors, den högsta politiska ledningen i samtliga medlemsstäder. Även Nacka, genom kommunstyrelsens ordförande, har undertecknat initiativet.

Sedan miljöprogrammet inrättades 2016 har ett arbete pågått i kommunen med att nå Nackas lokala miljömål. Redovisningen av miljöprogrammet finns tillgängligt för medborgare, civilsamhälle och näringsliv på Nacka kommuns hemsida och uppdateras årligen efter uppföljning. Det uppföljningsarbete som sker i dagsläget för miljö- och klimatarbetet är omfattande och en utlysning av en särskild dag på året som motionärerna föreslår, bedöms inte relevant för att stärka miljö- och klimatarbetet i kommunen. I dagsläget redovisas miljöredovisningen i årsredovisningen och på kommunens hemsida.

Idag pågår exempelvis redan arbete med att minska klimatpåverkan från livsmedelsinköp samt installation av solceller på kommunens egna byggnader. Inom tjänstemannaorganisationen pågår ett arbete med att utforma strategier, arbetssätt och metoder för att minska klimatpåverkan i hela kommunens verksamheter. Utifrån en rapport som tagits fram av SEI står livsmedel som en av de viktigaste konsumtionskategorierna på lokal nivå i offentlig sektor, då livsmedelskonsumtion anses ha en hög klimatbelastning.¹ Detta gör att Nackas roll i att minska klimatpåverkan från kommunens livsmedelsinköp extra viktig. En utveckling av användandet av konsumtionsbaserade utsläpp kan vara intressant för Nackas del, men innan ett sådant uppdrag ges bör förslagens ekonomiska konsekvenser belysas. Exempel finns i länet, bl.a. genom Sollentuna kommun som belyst klimatpåverkan av de kommunala inköpen.²

Sammantaget är bedömningen att arbete redan pågår med att uppfylla intentionerna med motionärernas yrkande 1, 2 och 5. Yrkande 3 och 4 bör avslås med hänvisning till att en särskild dag inte bedöms nödvändig för att fokusera på klimatfrågorna samt att

¹ Att se hela bilden – Del 2. Klimatpåverkan från offentliga sektorns konsumtion: Livsmedel och transporter. SEI juli 2018. <https://www.sei.org/wp-content/uploads/2018/09/180906a-gill-axelsson-wwf-roadmap-part2-wp-1806k.pdf>

² Klimatpåverkan av inköp för Sollentuna kommun. <https://docplayer.se/5073276-Klimatpaverkan-av-inkop-for-sollentuna-kommun.html>

konsumtionsperspektivet är viktigt, men att det behöver belysas ytterligare hur det arbetet skulle kunna ske på ett ekonomiskt effektivt sätt.

Ekonomiska konsekvenser

Utifrån motionärernas förslag skulle det kunna ske ökade kostnader i form av kommunikationskostnader och projektledningskostnader i form av utlysning av en klimatdag.

Konsekvenser för barn

Hållbarhetsfrågor har en långsiktig påverkan på hela samhället och därmed också barn. Beslutet medför dock ingen omedelbar påverkan på barn.

Bilagor

Bilaga 1. Motion

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten

Anastasja Stengred
Miljösamordnare
Miljöenheten